

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: محسن اهنی، ۱۳۹۸

بررسی فراوانی و اپیدمیولوژی انگل‌های ماکروسکوپی (اکینوکوکوس گرانولوزوس، فاسیولاهپاتیکا و دیکروسلیوم دندریتیکوم) در کبد گوسفندان وارداتی از کشور افغانستان

هدف تحقیق حاضر بررسی فراوانی و اپیدمیولوژی انگل‌های ماکروسکوپی (اکینوکوکوس گرانولوزوس، فاسیولاهپاتیکا و دیکروسلیوم دندریتیکوم) در کبد گوسفندان وارداتی از کشور افغانستان می‌باشد. جامعه پژوهش کلیه پرونده‌های موجود مربوط به دام‌های وارد شده از افغانستان به کشتارگاه صنعتی بیرجند بوده که تعداد آنها 205 دام گزارش شده است. در این مطالعه مقطعی تعداد 205 کبد این دام‌ها مورد بررسی قرار گرفتند، جهت هر دام اطلاعات لازم شامل: سن، جنس و دیگر اطلاعات مورد نیاز با همکاری دامپزشک مسئول بازرسی کشتارگاه جمع‌آوری گردید، کبد دام‌ها به طور ماکروسکوپی از نظر وجود کیست بررسی و در صورت مشاهده انگل اطلاعات لاشه بر حسب شماره و تاریخ نمونه‌گیری ثبت گردید. موارد مشکوک نیز به آزمایشگاه ارسال که در آنجا با کمک میکروسکوپ و نمونه‌های تهیه شده تشخیص قطعی داده شد. پرونده‌های موجود به تفکیک تعداد دام کشتار شده، تعداد دام آلوده شده و تعداد دام‌های عاری از انگل‌ها در جداول جداگانه‌ای دسته‌بندی با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و تحلیلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحقیق نشان داد دام‌های وارد شده از افغانستان به کشتارگاه صنعتی بیرجند 80/5 درصد نر و 19/5 درصد ماده بوده‌اند، در بین دام‌های مورد بررسی، 42/9 درصد آنها آلوده به انگل اکینوکوکوس گرانولوزوس، 13/7 درصد دام‌های وارداتی آلوده به انگل فاسیولاهپاتیکا و 5/4 درصد دام‌های وارداتی آلوده به دیکروسلیوم دندریتیکوم بوده‌اند، نتایج آزمون کای اسکویر نشان داد بین فراوانی دام‌های آلوده و دام‌های عاری از انگل اکینوکوکوس گرانولوزوس تفاوت آماری وجود داشته‌است. بین میزان فراوانی دام‌های آلوده و دام‌های عاری از انگل فاسیولاهپاتیکا و دیکروسلیوم دندریتیکوم، تفاوت آماری معنی‌دار وجود داشته‌است، ولی شیوع آلودگی دیکروسلیوم دندریتیکوم در دام‌های نر و ماده تفاوت معنی‌دار نداشته‌است.

کلیدواژه‌ها: اکینوکوکوس گرانولوزوس، دیکروسلیوم دندریتیکوم، فاسیولاهپاتیکا، کبد، واردات، افغانستان

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۱۰۵۰۱۹۷۲۰۰۲

تاریخ دفاع: ۱۳۹۸/۱۰/۳۰

رشته‌ی تحصیلی: بهداشت و کنترل کیفی مواد غذایی

دانشکده: کشاورزی و دامپزشکی

استاد راهنما: دکتر محمد رضا سعیدی اصل

استاد مشاور: دکتر علی اکبر جنت‌آبادی

M.A. Thesis:

Frequency and epidemiology of macroscopic parasites (Echinococcus granulosus Fasciolahpatica and Dicrocellium dendriticum) in liver of sheep imported from Afghanistan

The aim of the present study was to evaluate the prevalence and epidemiology of macroscopic parasites (Echinococcus granulosus, Fasciolahpatica and Dicroselium dendriticum) in sheep imported from Afghanistan. The study population consisted of all records of livestock imported from Afghanistan to Birjand industrial slaughterhouse, with a total of 205 reported. In this cross-sectional study, 205 liver of these animals were examined. For each animal the necessary information including: age, sex and other information was collected in cooperation with the veterinarian responsible for slaughter inspection. The liver of the animals was macroscopically examined for cysts. If the parasite was observed, carcass information was recorded according to the number and date of sampling. Suspected cases were also sent to the laboratory where they were diagnosed definitively with the help of a microscope and samples. Existing records were analyzed by descriptive and inferential statistical methods according to the number of slaughtered cattle, the number of infected cattle and the number of cattle without parasites. The results showed that 80.5% of males and 19.5% of females imported from Birjand industrial slaughterhouse were from Afghanistan and 42.9% of them were infected with Echinococcus granulosus and 13.7% of them. Imported animals were Fasciolahpatica parasitic and 5.4% of imported animals were infected with Dicrocellulus dendriticum. The results of Chi-square test showed that there was statistical difference between frequency of infected animals and Einococcus granulosus parasites, also the prevalence of Echinococcus spp. There was a statistically significant difference in granulosus in male and female animals. There was a statistically significant difference between the frequency of infected and non-infected animals of Fasciolahpatica and Dicrocellulus dendriticum, but the prevalence of Dicrocellulus dendriticum in males and females was not significantly different.